

P. TÓFEJI VALÉRIA

Az Alkotó Képzőművészek, Írók Országos Szövetségének története

A tizedik évforduló kapcsán írt összegzésem¹ most azért toldanám meg folytatással, mert felgyorsult világunkban ez a szervezet is kivette részét a változások okozta kénokból.

Az AKISZ-ból lett AKIOSZ 1997-ben a következők ész-revehető változást jelentette a szervezet életében:

Egyéneként az alkotó „nagyobbnak, többnek” érezheti magát azáltal, hogy e betűszóban a nagy O országot jelent. Megnövelte az írók, költők önbizalmát, hogy nincs a pejoratív „amatőr” megkülönböztetés.

A regionális vagy városi irodalmi és kulturális csoportok bátrabban fordulnak támogatásért az önkormányzatokhoz, mert az illetékeseknél a meggyőzés erejével hat az „Országos” szó. Könnyebbé vált a pályázatokon való támogatások elnyerése a létezésünkhöz, folyóirataink életben tartásához.

1999 után nagy jelentőségű pozitív előrelépést jelentett a 2000-ben megfogalmazott kormányhatározati törvény a közhasznú szervezetekről. Ebben a témában először 2000. március 2-án tartottunk országos vezetőségi értekezletet, amikor átgondolásra tett javaslatot az elnökség. 2001. január 9-én hoztunk határozatot arról, hogy megpróbálunk megfelelni a kiemelten közhasznúság követelményeinek. A távoli cél elérése érdekében történik minden, hogy szervezetünk működése könnyebbé, anyagilag jobbá váljék.

A törvényt „az országgyűlés a nem kormányzati és nem haszonélvező szervezetek hazai hagyományainak megőrzése, társadalmi szerepük növelése, közhasznú működésük és gazdálkodásuk éttekinthetőbbé tétele, a közszolgáltatások terén végzett tevékenységük elősegítése, valamint az államháztartással való kapcsolatuk rendezése céljából” hozta létre.

A tiztagú vezetőség áttanulmányozta a hatalmas anyagot, és kérte a Fővárosi Cégbíróságot, hogy indítsa el szervezetünk kiemelten közhasznúvá nyilvánításának folyamatát. Ez a folyamat most érkezett el oda, hogy 2003. április 12-én közgyűlésen szavazással döntöttünk sok kérdésben, ami az ügyintézésről illeti. Konkrét eredmények még nincsenek. Figyelemmel fogom kísérni az eseményeket, és szeretnék egyik motorja lenni.

A törvény lényege:

– A kiemelten közhasznú szervezetet kedvezmények illetik meg.

– Működési és gazdálkodási rendje van.

– Felügyeleti és nyilvántartási kötelezettségekkel jár.

A legfőbb szabályok:

– Összeférhetlenségi szabály (8-9. §)

– Felügyeleti szerv létrehozása (10-11. §)

– Közélcélú adománygyűjtés szabálya (12-13. §)

– A gazdálkodásra vonatkozó szabályok (14-17. §)

– Nyilvántartási és beszámolási szabályok (18-19. §)

2000 januárjától még egy lényeges betű és értelmezési változás is előbbre vitte ügyünket. Az AKIOSZ betűszóban (és már az AKISZ-ban is) a nagy K költőt jelentett. Mivel egyre több képzőművész (festő, grafikus, fotós, gyökérszobrász) csatlakozik hozzánk, bele kellett venni őket az elnevezésbe is, hogy érezzék társaságunk, szervezetünk megbecsülését. Így a nagy K képzőművészt jelent. A nagy I pedig, azóta magába foglalja nemcsak az írókat, hanem a költőket is.

Összejöveteleink továbbra is Budapesten a Nefelejcs utca 25-ben vannak, beleértve a vezetőségi értekezleteket is. Minden hónap harmadik vasárnapján 10 órától az ország egész területéről érkeznek az alkotók, hogy bemutatassák egymásnak új műveiket. Festők, grafikusok, fotósok, gyökérszobrászok ez idő alatt kiállítják alkotásaikat, mindenki örömeire. Költők, írók felolvassák rövid írásait. Az új tagok életrajzzal is bemutatkoznak. Itt csak tapssal jutalmazzuk egymást. Értékelés nincs, pedig jó lenne. De ki merné vállalni az ad hoc bírálatot alapos átgondolás nélkül? Vannak pozitív próbálkozások a **központi lapon**² keresztül arra, hogy távtanítás keretében szülessenek tökéletesebb írásművek. Ezek a jó tanácsok és pozitív példák csak azoknak mondanak valamit, akiknek mondhatnak. Aki nem tudja, hogy mit nem tud, annak a távtanítás mit sem ér. Így nincs is hasznára, csak azoknak, akik megerősítést kapnak általa. De okítjuk egymást elismert írók, költők meghívásával. Az ő előadásuk mindig látható, olvasható eredménnyel jár, ha másért nem, a személyes varázs által születnek olyan alkotások, amelyek e találkozás nélkül nem jöttek volna létre.

Az **Országos Találkozók** továbbra is évente kerülnek megrendezésre. 1999-ben Ózd városa adott helyet ennek a rendezvénynek, amelyről az előző cikkben beszámoltam.

2000-ben Vásárosnaményben, az ország legtávolabbi zugában rendeztük a XI. találkozót, mégis a remélnél nagyobb számban vettek részt a tagtársak e nagyszerű megmozdulásban. A városok képviselői az alábbi településekről érkeztek: Budapest, Aranyosapáti, Bátorfyerenyé, Békéscsaba, Biatorbágy, Borsodnádásd, Budaörs, Bugyi, Debrecen, Dunakeszi, Ecsér, Érd-Parkváros, Meggyesegyháza, Miskolc, Nyíregyháza, Nyírtura, Orosháza, Oroszlány, Ózd, Pápa, Sajónémeti, Szeged, Szigethalom, Tatabánya, Újfehértó, Vasad. A fásasztó utazás ellenére is mindannyian élénken, lelkesen vettek részt a köldöttgyűlésen.

¹Megjelent a Szín 1999. évi 4/5-ös számában *Tíz éves az Amatőr Költők és Írók Országos Szövetsége* címmel.

²Címe: Kristály, az Alkotó Képzőművészek, Írók Országos Szövetségének lapja. Főszerkesztője: Prosszer G. Júlia.

SZERVEZETTORTÉNET

A XII. Országos Találkozó Szegeden 2001. augusztus 24-26 között volt. Rendezett körülményekkel, kiváló el-látással a „híros város” kitett magáért. Az Ópusztaszeri Nemzeti Emlékparkban való látogatás része volt sok más hasznos eseménnyel együtt ennek a rendezvénynek.

A XIII. Országos Találkozót Debrecenben szerveztük meg, ahol az újonnan megválasztott elnök Móré Csaba József először tartott elnöki beszámolót az országos nagygyűlésen. Mivel a közhasznúvá válás érdekében a régi elnök nem tett semmit, ezért kellett új elnököt választani. A Hortobágy és a Kilenclukú híd megtekintése is része volt a 2002-es találkozóznak.

A XIV. Országos Találkozó színhelye 2003. július 2-4 között lesz Nyíregyházán, személyenként 6 500 forint részvételi díj mellett.

Szervezetünk központi folyóiratában a „Kristály”-ban is minőségi változás tapasztalható az elmúlt négy év alatt. Évenként négyszer jelenik meg, 48 oldalon 80-90 alkotással alkalmanként. Prosszer G. Júlia főszerkesztő tollából új rovatok is indultak.

Ilyenek a „Gondolatok a könyvtárban”, amely 1-2 oldal terjedelemben a szervezet évenként megjelenő antológiájának, a regionális csoportok antológiájának, magán-személyek szépirodalmi köteteinek recenzióját tartalmazza. Ebben a rovatban a főszerkesztő tulajdonába jutott, neki dedikált kötetekről szóló elemző értékelés, ajánló szöveg lát napvilágot. A kötetek megrendelésének lehetőségei és egyéb információk is olvashatók a könyvekkel kapcsolatban.

Az új főszerkesztő Vandulek Ernőné tette közzé először „házi feladat”-ként írásra serkentő inspirációs feladatát. Ez abból áll, hogy ő minden számban más-más szavakat ad közzé, amelyről különböző elképzelésekkel születnek versek és prózai írások is. Bőséges „anyag” érkezik a válogatáshoz. Az elmúlt két évben ilyen szavak köré csoportosultak az alkotások: „már, még, Miért írok?, ha, de, mégis, vágy, siker, sajnálat, szeretet”. Ezek a témák meglendítették a tagság fantáziáját. Érdekes volt látni, hogy ugyanarról a szóról hányféleképpen lehet írni.

Az aktuális témákon kívül szinte minden alkalommal megjelenik egy eddig nem volt rovat. Mert az évfordulók kutatásra, búvárkodásra, pontos anyaggyűjtésre inspirálják az írókat embereket, hasznosak is fejlődés szempontjából. Az „Emlékezzünk” rovatban volt Vörösmarty évforduló, Kossuth évforduló és Csomagol a század – mi is leltározunk. Ez utóbbi témában 1999 decemberében az akkori elnök, Zubornyák József a következőket írta:

„...Szervezetünk fejlődik, gyarapodik, és tagjai előre, a jövőbe néznek. Mégis, volt olyan időszak, mikor úgy éreztem, nem tartozunk össze. A véleményeket nem a címzeteknek mondjuk el. Gyakran a hangulatra rányomta a bélyeget az anyagi helyzet, éppen emiatt lekurtított az újság és az antológia. De szerencsére az emberi akarat, kitartás és hűség, az írni, alkotni akarás meghozza a gyümölcsöt. Hiszen létezzünk, és a szívünket tárjuk a világ elé ma is, holnap is.

Szeretem ezt a családot, és minden egyes gyermekét. Bízom benne, hogy 2000-ben már szorosabbak lesznek a szeretet kötelékei. Az egymás iránti tisztelet, amit a ma emberének, a lassan harmadik évezredi embernek ritkán van alkalmá érzékelni. Kívánok ehhez erőt, egészséget és ihletet.”

A pályázati felhívások közzététele és eredményhirdetése is az újság rendszerességéhez tartozik. A legérdekesebb pályázat volt eddig a „Van Gogh Cafe”, amelyet Bajczi Mihály alkotótársunk nyert az *Arles-i levél* c. versével. (Debrecen)

A legközvetlenebbek a különféle civil szervezetek által meghirdetett pályázatok. Ezek oktatási célú, vagy évfordulóhoz kötődő felhívások, amelyekre sok száz alkotás készül, amelyek közül a legjobbak jutalmul antológiába kerülnek. A Vörösmarty évfordulón tölem is került az antológiába akrosztichon és parafrázis. A Győri Pannon Szövetség pályázata azért közkedvelt, mert évenként más-más témában méretheti meg magát, aki akarja, és pénzjutalom is jár az antológiában való szereplés mellett.

Sokunknak irodalmi sikert hozott a Békéscsabai ITEM Kiadó az általános iskolák részére megjelentetett *Ünnepek, Ünnepi beszédek, Iskolások szavalókönyve* c. antológiákkal, amelyekben 5-7 alkotással szerepelünk személyenként.

Az alkotók által megpróbált új versformák is – legalább látványban – újat hoztak. Így születtek a képversek, akrosztichonok, és a tartalmi szempontból más haikuk és nekrológok.

A lap azokról a fontos eseményekről is hírt ad, amelyek a régiókban történnek. Ilyen nagyobb események voltak:

- Dunántúli költők találkozója. Pápa (1999. 2. szám)
- Eseménysorozat a debreceni csoportnál (2000. 4. szám)
- Szabolcsi író tábor (2000. 4. szám)
- Az AKIOSZ képzőművészei Debrecenben (2001. 4. szám)

A Gyermekszarok szinte folyamatosan jelen van a lapban 4-5 éve.

A legújabb rovat 2002-ben jelent meg először, a *Kitekintő* címet viseli. A főszerkesztő készíti a társfolyóiratokról ezt a cikksorozatot. Itt mutatták be a „Kláriss” és a „Kosszorú” c. irodalmi és kulturális társfolyóiratokat.

Egyre több vidéki csoport alapít saját lapot, érthető okokból. Ezek: a központi lap anyagainak függvényében negyedévenként 28-48 oldalig terjed. Ezek között bérelt oldalak is vannak 2 500 forintért. A bérelt oldalon csak a bérlő alkotásai szerepelhetnek. A fontos információk, felhívások, beszámolók is sok helyet foglalnak el. Így a szerepelni vágyó 180 szövetségi tag jó, ha évenként két alkalommal egy-egy alkotással eljut az olvasókhoz. A tagdíjat fizetőkön kívül (ami évi 3 000 forint) vannak pártoló tagok, akik néha támogatást adnak. Ezért őket is szerepeltetni kell. A tagdíjért évenként jár 4 újság.

Tehát a szükség hozta létre a **regionális lapokat**. Gyakrabban tud helyet adni a tagok részére, mert nem állnak

olyan sokan sorban, hiszen már 8 lapunk van, a tizedik év-forduló évében csak négyen voltunk: Központi, Pápai, Ózdi, Debreceni Kristály. Ma, 2003-ban él a Pécsi Szivárvány, a Nyíregyházi Kristály magazin, és időnként feltámad néhány „halott” lap is. Most van indulóban a Balatoni Kristály.

A szerkesztőségek maguk teremtik elő a nyomdaköltséget a lap árából, a bérbe adott oldalakból, és néha „dobott” önkormányzati támogatásból. Egyik lap sem dúskál a pénzben, inkább borotvaélen táncolva él csak. Magánújságok is kinőtték magukat az AKIOSZ kebelén. Ilyenek: az 5 évig élt Hajnali Fény Szigethalmon, a Csillagfény Veszprémben (veszprémi publikálók pénzéből). Jó starttal indult a Pécsi Szivárvány, amely színes borítóval kezdte működését ez évben.

Szervezetünk elmúlt 14 évét áttekintve elmondhatjuk, hogy minden vészen át érdemes volt megélni ezt az időszakot. A kezdeti nehézségektől közösen vívtunk meg minden harcot önmagunkért és a közösségért.

Ezek az eredmények, – amelyekre talán büszkéek is lehetnénk – saját erőnkől fakadtak. Önmagunkat neveltük, tanítottuk, és mindig a jó példát követve tanultuk egymástól a legtöbbet. Sikereink most a 14. évben azzal örvendeztetnek meg sokunkat, hogy már a társadalom is felfigyelt ránk. Még nem kaptuk meg a kedvezményeket, amelyek az Írószövetséget megilletik – ez még várat magára. De az már örömdetes tény, hogy a Who is Who Svájci Kiadó Világirodalmi Enciklopédiájába szervezetünkben néhányat meghívott. A feltételek, amelyeknek meg kell felelni, valóságosak, kézzel megfoghatóak, de pénzzel meg nem válthatók. Ezért érzem értékes megbecsülésnek. A feltételek:

- Az enciklopédiában már benne szereplő ajánlása;
- Országos ismertség;
- Legalább öt megjelent könyv.

Ezen feltételek mellett Horváth-Hoitsy Edit lektor (Bp.) Prosszer G. Júlia főszerkesztő (Újfehértó), és jómagam szerepelünk a 2004-ben megjelenő Kék Enciklopédiában.

Jövőre, a 15. évforduló kapcsán érdekes lehetne a szervezet múltját csak az évenként megjelent antológiák elemzésével áttekinteni. A következő szempontok talán átfogó képet adnának ehhez a szervezet 15 éves fejlődéséről:

- a megjelent alkotások színvonalának, stílusának fejlődése, alakulása;
- a szerkesztésben tapasztalt előrelépések.

Mindkettő azért fontos, mert látható bizonyítékai a szervezet életének, és az egyéni frói fejlődésnek. Mindkét szempontnak több alternatívája is érdekes lehetne.

Most, egy évvel a 15. évforduló előtt a számomra leg-nívósabbról szólnék, annál is inkább, mert közülünk, szerkesztők közül nincs, akinek ez tanult szakmája lenne. Mindenki autodidakta módon indult el és érkezett el sok tapasztalat után ehhez a szép kivitelű milleniumi antológiához.

Címe: Kristály 2000; címlapján Dávid László: Attila a hunok királya (fafaragás), hátsó borítóján Magyarai Mar-

git: Fák (foto). Kiadó: az AKIOSZ elnöke, Zubornyák József, elnökhelyettes Móré Csaba József, elnökhelyettes Bánfi Tibor. Főszerkesztő Prosszer G. Júlia, Vandulek Zsóka. Lektorok: Horváth-Hoitsy Edit, Deel Vilma. Készült a Tipo Drawo Bt. Nyomdatuzemében.

A 285 oldalon 131 író-költő szerepel 278 irodalmi alkotással, 46 képzőművészeti alkotással (fekete-fehér grafikák, színes fotók festményekről).

Öröm ránézni aranyszínű borítójára, jó megsimogatni fényes lapjait, jó belelapozni, mert szemem gyönyörködtező illusztrációi felvidítják a lelket. De legjobb leülni vele egy olvasólámpa alá és olvasni, olvasni, elmerülni benne.

A regionális csoportok tevékenységébe nem láthatunk bele igazán, mert a központi lap is csak a nagyszabású rendezvényekről tudósít mindnyájunkat. Azért, hogy a Tisztelt Olvasónak némi betekintése legyen legalább egy regionális csoport munkájába, a saját csoportom legutóbbi négy évről számolnék be a következőkben.

A Pápan publikáló alkotók a Dunántúlon 54-en vannak. Egy-egy nagyobb rendezvényen részt is vesznek. Tagok között már sehol sem tesznek különbséget abból a szempontból, hogy fizet, vagy nem fizet tagdíjat a központhoz. Mi a kezdetektől egyformának tekintettünk mindenkit. A tagdíjfizetés nem kötelező. Csak egy a fontos, hogy az irodalmi alkotások elfogadhatóak legyenek.

A szorosan pápainak tartott, és a város vonzáskörzetébe tartozó alkotók 28-an vannak. Minden hónap második vasárnapján délután találkozunk a Várkastély hármasszámú termében 15 órától 17 óráig. Ezeken a megbeszéléseken kerül sor új alkotások felolvasására, rendezvényeink megtervezésére, a feladatok kiosztására. Nem kötelező a részvétel, mindenki eljön, aki ráér és van mondanivalója a társaságnak.

Az 1999-es év legnagyobb rendezvényéről Horváth-Hoitsy Edit lektor tollából következzen egy visszaemlékezés a központi „Kristály” X. évf. 2. számából:

„Pápa, 1999. április 10. A KÖLTÉSZET NAPJA A PÁPAI KRISTÁLY JUBILEUMA

Közösségben a Költészet Napját ünnepelni: igazi élmény – hátha még ez az ünnep, mint jubileum kettős!

Ugyanis éppen öt éve létesült a Pápai Kristály nevű irodalmi lap, amely az AKIOSZ regionális lapjának jegyzi magát, ám valójában fejlődésének vonala teljesen önálló, nívója pedig bizonyítva vetekszik néhány professzionális lapéval. Tekintélye van, s helye a város kulturális életében, amely élet hagyománytisztelő, de mindig megújulásra kész.

Csodálatos az idő. Simogat a langy-meleg, biztatnak a zenge zöldek. Könnyű elhinnünk, hogy mindez érettünk van, azokért, akik a nyugtalan, torzult értékrendű világban még hisznek oly elavult fogalmakban, mint a szépség igazsága és a belső tisztaság. A megszarolt, vagy kiszarolt természet velünk van – legalábbis e kijelölt napon.

A Pedagógus Otthon tágas előadóterme fogadja a meghívottakat. Jönnek is. Ilyen nagy érdeklődésre maguk a

SZERVEZETTORTÉNET

rendezők sem számítottak. Alaposan megtervezett műsor kezdődik – vers- és prózamondás zenével, énekkel, táncal színezetten. ...Már a harmadik óra felé tartunk, az érdeklődés nem csökken. Díjkiosztás... Amíg a helyiség vacsorázó teremé alakul át, városnéző séta következik a vendégek számára: bekukkantás a gyönyörű barokk templomba, ahol éppen mise van. Látogatás a Református Kollegiumban, egy kis csatangolás a belváros ódon utcáin, történelmi házak előtt, majd visszatérés a terített asztalokhoz. Arról győznek meg bennünket, hogy a magyaros vendéglátás kora még nincs mindenütt letűnőben. Maradnánk még, nagyon is szívesen, de messze van Budapest. Hosszú az út a meghitt világ után, a magunk rideg, nagyvárosi otthona vár.

Kivételes nap múlt el, bátorító, biztató: értékeket őrizni és vinni tovább... Köszönet érte a pápaiaknak!"

Abban az évben kitüntetésnek vettem az önkormányzat egyszeri támogatását, amelyet a nagyszabású rendezvényhez adott. A 40 ezer forintból még maradék is keletkezett, ezt az újságunk nyomdaköltségéhez téve fellélegeztünk, hogy a nyugdíjamból nem kell kipótolni, és biztosítva lett az évenként négyszeri megjelenés.

Minden év októberében rendezik Bakonyszentkirályon a **Parasztköltészet Napján** Nagy Bálint tiszteletére az országos szavalóversenyt. Abban a megtiszteltetésben van részem, hogy zsűritagként vehetek részt ezen a rangos rendezvényen. A szavalóversenyen elhangzott Nagy Bálint bakonyszentkirályi, Szekeres Endre székesfehérvári, Hegedűs Jakab szápári, Kapcsándy Sándor dácai parasztköltők versei meggyőzték a szépszámú hallgatóságot arról, hogy mindig olyan emberek fejezték ki és vitték előbbre a nép eszméit, akik egyenes gerinccel cselekedtek, és tudták a helyüket. A parasztköltők és a népi írók ilyenek voltak és ilyenek ma is. Örömmel tölt el a tudat, hogy az ifjú és a kevésbé ifjú irodalombarátok körében is kezd lelki szükségletté válni a versek hallgatása és olvasása is.

Az ezredforduló tavaszán a Magyar Olvasástársaság Pápán tartotta „Szép szó és kép” c. konferenciáját. Számomra legemlékezetesebb előadások voltak: Jankovics Marcell: Szöveges szimbolizmus; Zika Klára: A televízió és az írásbeliség.

A Költészet Napján 2001-ben is mint az előzőekben a társművészetekkel karöltve ünnepeltünk.

A Jókai Mór Városi Könyvtár olvasótermében irodalom, zene és képzőművészet adott a hallgatóság számára maradandó élményt. A Balaton-felvidéken élő művész-házaspár Boda Balázs és Oláh Kati képről festménykiállításával kezdődött az ünnep. Szabó Attila művészettörténet tanár (Győr) mutatta be a művészeket: „Amikor először léptem be óbudavári faluszáli otthonuk tárt ajtaján, és végigsétáltam kertjükben, arra gondoltam: a benne elhelyezkedő tavacska, a patakpart, a tisztás, a virágok, a festett képek és a belőlük sugárzó harmónia őket tükrözi, róluk beszél. Képről nevezik magukat – és valójá-

ban találó ez a név. Kírják magukból, és a festményekbe átfogalmazzák életútjukat, világlátásukat. Abból a világból hoznak üzenetet, amely bennünk él, formálódik napról napra, képről képre. A harmóniáról, a rendről, a szépségről, az összefogottságról szólnak... Ők olyan életmódot választottak, amelyben hangsúlyos szerepet kap a családi lét oltalma, a természet közelsége, a kert munkájának öröme, az alkotás folyamata. Ez az ősi modell a legtávolabbi idők Édenét idézi.”

Ebben az évben újdonságnak számít, hogy több civil szervezet meghívásának tudunk eleget tenni. Ünnepi köszöntők, alkalmi beszédek elmondására kértek fel. Miután 2000-ben a Veszprémi Helyőrségi Művelődési Házban Férfi-Napi ünnepi beszédet mondhattam, így került sor most Pápán is ugyanannak a szövegnek az elmondására az 590 tagú Nyugdíjas Egyesületben.

Az Idősek Világnapján 2001. október 1-én a pápai színházban elmondott meditációt 480 hallgató elismerő tapsa kísérte.

Irodalmi és kulturális csoportunk 2002-ben 10 éves lett. Ebből az alkalomból szerkesztettem a Szivárványhíd c. antológiát. A benne szereplők támogatása és Dr. Kovács Zoltán országgyűlési képviselő és polgármester 80 ezer forint ajándéka révén jöhetett létre. Ő, aki az ajánlást is írta könyvünk elé. Részlet az ajánlásból: „Tíz éve már, hogy a Kristály hasábjain tudósítanak létezésükről alkotásaikkal. Aktív jelenlétük városunk irodalmi rendezvényein, klubjaiban színesebbé teszi életünket. Ők azok az alkotók, akik azért ragadnak tollat, hogy a szó erejével gondolkodásra készítsenek, tévhiteket oszlassanak és terjesszék az isteni gondviselés fontosságát... Az antológia a Szivárványhíd címet kapta, azért, mert a színes szavakból szőtt, rajta vezető út múltat, jelent és jövőt kapcsol össze. Meleg szeretettel ajánlom az irodalom és a képzőművészet kedvelőinek.”

A 214 oldalon 63 alkotó mutatkozik be az ország egész területéről. A címben szereplő szivárvány színei elsősorban Bíró Károly pedagógus festőművész képein, átvitt értelemben pedig a versek sokféleségében vannak jelen kötetünkben. Városunk festőjének képeiből 22 színes fotó díszíti az antológiát. Az évtizedekkel ezelőtt készült festmények a város akkori részleteit örökítették meg, amelyek ma már átalakultak vagy nem is léteznek. Ilyenek: vízimalom, Tapolca part, közlék, városzélek. A könyvbemutató előtt gyűjteményes kiállítást nyitottunk meg.

A 2002-es év újabb örömet is szolgáltatott a csoportunknak: az Országos Széchenyi Könyvtár és a Pápai Művelődéstörténeti Társaság „Közgyűjteményi Tudományos Napok” címen konferenciasorozat első találkozására hívta az irodalom iránt érdeklődő polgárokat. Ezen a kiállítással egybekötött előadásorozaton a Pápai Kristály, a Szivárványhíd c. antológia és a saját könyveim közül az Álomvaló c. tanyatörténet kapott meghívást és szerepelt a tárlókban. Úgy érzem, a 4 autóbusszal és gépkocsikkal érke-

ző pápaiak méltó módon képviselték városunkat a fővárosban. Külön öröm számomra, hogy ebben a reprezentatív válogatásban a Pápai Kristály és jómagam is szerepelhettem.

Folyóiratunkban kísérleti jelleggel próbálkozunk új formákkal és megújult tartalommal is jelentkezni. A kezdetektől tematikusan szerkesztett lap példának számított a nagy szervezeten belül. Megpróbáltak valamit mindig átvenni tőlünk, ilyenek: a témakörök szerint közölt versek, a bérbe adott oldalak stb. Most egyfajta versírási módot kínáltunk kipróbálásra. Kis-Kapcsándy Sándor néhány versének címét és első versszakát elküldte még két alkotónak folytatásra. Az így született versekből lett a „Három költő keresi a rímet” c. két oldal. Ezzel azt szeretjük volna megmutatni az olvasónak, hogy ugyanarról a témáról annyiféleképpen lehet gondolkodni, ímni, ahányan vagyunk.

A 2003-as év első összevont számának megjelenése után talán lehet annyi megjegyzést tenni bizakodóan, hogy a képzőművészetről szóló vezércikkeink (Gábríelné Jáger Teréz tollából) értelmes és érdekes munkát takarnak. Ismeretterjesztő cézzal próbáltunk elhunyt festőket bemutatni, akiknek városunkhoz való kötődése kétségtelen, és ezért büszkéek vagyunk rájuk. Az AKIOSZ betűszóban a nagy K a képzőművészetnek így adja meg a lap a lehetőséget a nyilvánosságra. Eddig rendezvényeinket tettük szebbé a képzőművészeti alkotások bemutatásával, mostantól a lapunk is szolgálja őket. A 2002-ben elkezdett képzőművészeti cikk-sorozatban színesben adtunk hírt Bíró Károlyról jubileumi antológiánkban, Istenes-Iscserekov András az őszi-téli számban, Birkás Béla pedig a 2003-as tavaszi-nyári szám vezércikkében szerepel. A méltatlanul mellőzött pápai festők nyilvánossági lehetőségét szeretnénk ezzel megnyitni. Legfontosabb alkotásaik díszítik lapunk belső oldalait is. (Jó lenne, ha mások is, akiknek nagyobb a lehetőségük, tennének valamit!)

Még a zenével való írott kapcsolat várat magára, de ki fogjuk találni a mikéntjét. Nem gondolom, hogy elég az apró kottafej-pöttyök közreadása, mint más lapban ez látható, de nem olvasható. Mi azon gondolkozunk, hogy a zeneszerző bemutatásával együtt kellene talán egyetlen művet közreadni, ami lejátszható, leszozlmizálható és azonnal énekelhető. Mert „mit sem ér a vers, amit senki sem olvas” – elv alapján – gondolom én, mit sem ér a dal, amit senki sem énekel!

Az összevont számokról kell szólnom: idő és pénzigényes a folyóirat szerkesztése, amit valójában egyedül végzek a postázási, levelezési munkálataival együtt. Rá kellett jönnöm, ha megemelem az oldalszámot, csak kicsivel több a munka, de lecsökken a csomagolás a felére, az inkasszálás, a levelezés is. A nyomdaköltség pedig alig több a szimpla, negyedéves lapnál. Három éve már, hogy évente kétféle összevont számmal jelentkezünk. A megtakarított időben eleget tudok tenni meghívásoknak különféle klubokba: író-olvasótalálkozó, amelyen magamról beszé-

lek, verset mondok, novellát olvasok föl. Ezt a közvetlen kapcsolatot azért szeretem, mert azonnali visszajelzést kapok a hallgatóságtól, pl.: „tessék még mesélni!”, „de kár, hogy vége van!” Ezek a megjegyzések és a csillogó szemek a fizetéseim egy virágcsokor kíséretében.

Az Amatőr Könyvtár sorsát – amelyről négy évvel ezelőtt cikket írtam – át kell gondolni. Az Árkádia Kávéházból való áttelepítés látszott legmegfelelőbbnek a következő okok miatt: az egyik, hogy a 64 kötet 50-re csökkent „enyveskező” kávézó ügyeskedése által. Ez a tény önmagában örömet is jelentene, ha biztosak lennénk a „tolvaj” jó szándékában, mármint abban, hogy versszerető és olvasó egyén lévén, önmagát jutalmazza, „ajándékozza” meg egy kötettel. De ha csak a birtoklás öröme vezérli, vagy a cselekedet „meg merem tenni” veszélye, már nem egyértelmű a megtétele. A másik, döntő érv az volt, hogy nem lehetett igazán ellenőrizni a kávézó érdeklődésének őszinteségét.

Az 50 könyv ajándékozási jegyzékbe foglalva a Pápakovácsi Általános Iskola könyvtárába került. Dr. Orbán Jenőné igazgatónő felügyelete alatt a kollégák kézikönyvként használják, és a tanulók is kikölcsönözik.

Összegzésféle

A regionális csoportom átalakulása a 12 év alatt azt a képzetet sugallja, hogy ma már egyének köré csoportosulva van szüksége a városnak arra a munkára, amire mi képesek vagyunk. Így kerülhetett sor arra, hogy a színház igénybe vette a 40 évi pedagógiai szolgálatban, ezen belül 10 évi szakfelügyelői tevékenységemben szerzett rutint, amellyel szinte lámpaláz nélkül nagyobb közösség előtt is képes vagyok beszélni. A színházi Költészet Napon 2003-ban Patka Heléna: *Ady Endre Csinszka tekintetében* című önálló estje elé ünnepi köszöntő³ mondására kért fel Veszpréminé Turcsányi Valéria igazgatónő.

Csoportunk legjobb szavalói is meghívást kapnak különféle civil szervezetektől rendezvényeikre, mert éppen arra a személyre van igényük. Pl.: Horváth Lászlóné országos szavalóversenyt nyert versmondónkat a Nyugdíjas Egyesület minden alkalommal igénybe veszi.

Úgy gondolom, érdemes mindenkiben fejleszteni azt az egy képességet, amiből benne több van másoknál, mert abban érhet el sikert a szervezők megnyugtatására és a hallgatók örömére. Még az sem baj, ha nyugdíjas már az illető, meg kell adni a lehetőséget neki arra, amiben művészi élményt nyújthat.

A saját példával tudnám alátámasztani: A Pápai Nyugdíjas Egyesület áprilisi tavaszköszöntőjének, az Idősek Világnapi műsorának és a karácsonyi koncertjének megszervezése, levezetése évek óta a feladataim közé tartozik. Ezeket a nagyobb rendezvényeket a színházban vagy a sportcsarnokban tartjuk, ahol konferálok is.

³ P. Tófeji Valéria: *Ünnepi köszöntő a Költészet napján* című írása olvasható a folyóirat 24. oldalán.

SZERVEZETTÖRTÉNET

(Természetesen tiszteletdíj nélkül, csupán úgyszeretből!)

Lapunk 9 éves szerkesztése alatt egy kicsit beletanultam a folyóirat készítésének munkálataiba. Ez idő alatt három antológiát adtunk ki mi, a pápai csoport az én szerkesztésemmel. Közben nyugdíjas társam G. Szabó Lenke: *Lelkem virágai* c. könyvét is elkészítettem a saját (most nyomdában lévő) nyolcadik kötetemmel együtt. Talán ezeknek a munkáknak a megfelelő színvonala miatt kaptam felkérést a Veszprém Megyei Nyugdíjas Egylet 10. évfordulójára kiadandó jubileumi antológia megszerkesztésére 2004-ben. (Már elkezdtem a szervezést.) Mivel a megyei vezetőség tagja vagyok, nemcsak a város, a megye is utánam nyúlt.

A társadalmi körülmények nem nagyon kedveznek az emberi-művészi kiteljesedésnek. Lám, évtizedeknek kellett eltelniük, amíg egy ember közösségért végzett erőfeszítéseit, kitartását, türelmét észrevették. Ezek a mulasztások végzetesek is lehetnek akár, hiszen mindenkinek nincsenek erős tartalékai a kivárásban. Úgy érzem, a külvilágról összegyűjtött ismereteink messze fölötte vannak a hasznosított tudásunknak. Talán rosszul bánunk önmagunkkal és egymással.

Kultúránknak ez a beidegződött része sajnos nem dobható ki és cserélhető le egyik napról a másikra. Úgy érzem, nagy a szakadék a babérkoszorús homlokú, hivatásos művész és a közönséges halandó művészi téren elért sikerei között. Sokat kell harcolni még akkor is, ha már elért valamit. Kapcsolatok híján lehet, hogy sosem kap elismerést. Az örömmel végzett, művészi jellegű alkotó tevékenység ellenszolgáltatás, elismerés, juttatás nélkül csak kivételezettek számára lehetséges. Ehhez kell a minimálisan biztos anyagi háttér, nyugalom a családban, türelem, kitartás a kivárásban, az elvégzett munka örömeinek megérzése.

Hajlamosak vagyunk elfelejteni, rácsodálkozni, élményként befogadni a természet és az emberi természet fontos jelenségeit. Közömbösen elmegyünk a „csodák” mellett. Művészi alkotás pedig csak a megélt élményekből jöhet létre. Ezért érzem fontosnak sok megélt élményem alapján az életrajzi ihletésű írásaimat, mert az élet diktálta azokat tollba.

Az önkifejezés széles skáláján megtalálni azt az egyet, ami önmagunk megelégedésére és mások örömére szolgál – ez a feladat.

